NORAKSTS
Lietas Nr. C27236412
Lietas arhīva Nr. C-0374-14/6

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2014.gada 6.maijā

Rīgas pilsētas Centra rajona tiesa:
tiesnesis R.Buls,
ar tiesas sēdes sekretāri I.Krūmiņu,
piedaloties prasītājas pārstāvim /pers. A/, atbildētājas pārstāvei /pers. B/, iztiesāja atklātā tiesas sēdē civillietu- Eiropas komercsabiedrības „BTA Insurance Company" prasībā pret Rīgas pilsētas pašvaldību par zaudējumu atlīdzību.

Aprakstošā daļa

[1] 2012.gada 5.novembrī prasītāja- Eiropas komercsabiedrība „BTA Insurance Company"- cēla tiesā prasību, iesniedzot prasības pieteikumu, kurā kā atbildētāja norādīta- Rīgas pilsētas pašvaldība, un prasības priekšmets- par zaudējumu atlīdzību, kurā sākotnēji bija ietverts prasījums: piedzīt no atbildētājas zaudējumu atlīdzību 434,96 latu apmērā.

[2] Pamatojoties uz Civilprocesa likuma (turpmāk- CPL) 135.panta pirmo daļu, tiesa, ar tās 2013.gada 12.aprīlī pieņemto lēmumu, uzdeva prasītājai izdalīt katru prasījumu no apvienotajiem prasījumiem atsevišķā prasībā.

[3] Izpildot tiesas lēmumu, prasītāja 2013.gada 20.decembrī iesniedza prasības pieteikumu, kurā ietverti šādi prasījumi: piedzīt no atbildētājas par labu prasītājai zaudējumu atlīdzību Ls 170,40 apmērā, kā arī visus tiesāšanās izdevumus; atzīt prasītājas tiesības saņemt no atbildētājas likumiskos procentus no piedzītās zaudējumu summas par laika periodu no sprieduma spēkā stāšanās brīža līdz sprieduma pilnīgai izpildei.

[4] Prasības pieteikumā- citu apstākļu starpā- norādīts, ka 2010.gada 15.novembrī Rīgā, Vārnu ielā 12 notika ceļu satiksmes negadījums- transportlīdzeklis Peugeot 5008, reģistrācijas Nr. /Tl numurs/, kas pieder SIA „LKB Līzings", kura nomnieks ir SIA „Baltic Taxi", un kuru vadīja /pers. D/, iebrauca bedrē. Par ceļu satiksmes negadījumu nekavējoties tika paziņots Valsts policijai un BTA Palīdzības dienestam, kas veica negadījuma vietas apskati un fotografēšanu, kā arī sastādīja ceļu satiksmes shēmas, kurās norādīta gan ceļu satiksmes negadījuma notikuma vieta, gan redzamie transportlīdzekļa bojājumi. 2010.gada 13.septembrī SIA „Baltic Taxi" noslēdza ar AAS „BTA" sauszemes transportlīdzekļa Peugeot 5008, reģistrācijas Nr. /Tl numurs/, apdrošināšanas līgumu KASKO BEDRES sērija 95A7, Nr.00002518, kura darbības termiņš ir no 2010.gada 14.septembra līdz 2011.gada 13.septembrim. Augstāk minētā ceļu satiksmes negadījuma rezultātā SIA „Baltic Taxi" radās zaudējumi, kas saistīti ar bojājumu novēršanu. Saskaņā ar likuma „Par apdrošināšanas līgumu" 24.panta pirmo daļu un apdrošināšanas līgumu prasītāja izmaksāja SIA „Baltic Taxi" apdrošināšanas atlīdzību Ls 170,40 apmērā. Norādīts, ka apdrošināšanas atlīdzība, kas tika izmaksāta augstāk minētā transportlīdzekļa īpašniekam saistībā ar transportlīdzekļa bojājumiem, kas iegūti Rīgas pilsētas neatbilstoša ielu seguma dēļ, ir Ls 170.40. Prasības pieteikumā norādīts, ka prasītāja, atbilstoši likuma „Par apdrošināšanas līgumu" 40.panta pirmajai daļai, izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības summas apmērā pārņēmusi apdrošinātās personas prasības tiesības pret personu, kas bija atbildīga par šiem zaudējumiem. Prasītāja norāda argumentu, ka atbildētāja ir atbildīga par zaudējumiem, kas saistīti ar ceļu neatbilstošu uzturēšanu Rīgas pilsētā, kas izriet no likuma „Par autoceļiem" 1.panta pirmās daļas, 23.panta, likuma „Par pašvaldībām" 15.panta otrās daļas, Ceļu satiksmes likuma 6.panta pirmās daļas.

[5] 2012.gada 6.decembrī tiesā saņemti atbildētājas rakstveida paskaidrojumi par prasību, kuros atbildētāja- citu apstākļu starpā- norāda argumentu, ka nav iesniegti objektīvi pierādījumi par Satiksmes departamenta, kā Rīgas domes iestādes, kas organizē Rīgas pilsētas ielu, tajā skaitā, Vārnu ielas vietā, kur notika ceļu satiksmes negadījums, uzturēšanu, neattaisnojamas jeb prettiesiskas rīcības faktu, tostarp vainu ceļu satiksmes negadījuma izraisīšanā. Saskaņā ar Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes Satiksmes administratīvo pārkāpumu izskatīšanas biroja 2011.gada 8.jūlija vēstuli Nr.20/10/5/2-28564 biroja rīcībā nav ziņu par pieprasījumā minēto ceļu satiksmes negadījumu. Līdz ar to secināms, ka policija uz notikuma vietu nav bijusi izsaukta, un ceļu satiksmes negadījuma reģistrēšanas protokols nav noformēts. Atbildētāja norāda argumentu, ka prasības pieteikumā norādītais ceļu satiksmes negadījums ir uzskatāms par ceļu satiksmes negadījumu Ceļu satiksmes likuma 1.panta 7.punkta izpratnē, par ko transportlīdzekļa vadītājam bija jāpaziņo policijai un tālāk jārīkojas pēc policijas norādījumiem. Norādīts arguments, ka prasītājas tehniskā eksperta 2010.gada 15.novembrī sastādītajā transportlīdzekļa apskates protokolā Nr.151110E03 konstatētie transportlīdzekļa bojājumi nav izvērtēti kopsakarā ar negadījuma vietu. Protokolā ir konstatēti transportlīdzekļa bojājumi, bet nav izvērtēts, vai šādi bojājumi varēja rasties, iebraucot bedrē, kas atradās Vārnu ielā 12, kā arī nav izvērtēts, vai šādi bojājumi vispār varēja rasties, iebraucot bedrē. Atbildētāja norāda argumentu, ka ceļu satiksmes negadījumam nav liecinieku, kuri varētu apliecināt transportlīdzekļa bojājumu rašanās apstākļus, un apskates protokols sastādīts tikai vadoties no transportlīdzekļa vadītāja paskaidrojumiem, kas, ņemot vērā transportlīdzekļa vadītāja tiešo ieinteresētību, nevar tikt uzskatīts par vispusīgu un objektīvu pierādījumu. Norādīts, ka prasītāja atbildētājas iestādei par konkrēto negadījumu paziņoja tikai pēc sešiem mēnešiem, tāpēc atbildētājas struktūrvienības darbinieki nevarēja pārliecināties par ceļa tehnisko stāvokli vietā, kur notika negadījums.

[6] Tiesas sēdē, kas notika 2014.gada 22.aprīlī, kurā tika pabeigta lietas izskatīšana pēc būtības, prasītājas pārstāvis uzturēja prasību, pamatojoties

uz prasības pieteikumā norādītājiem apstākļiem.

[7] Tiesas sēdē atbildētājas pārstāve prasību neatzina, pamatojoties uz tiesai iesniegtajos rakstveida paskaidrojumos norādītājiem apstākļiem, papildus norādot argumentu, ka no prasības pieteikumam pievienotajām fotogrāfijām ir redzams, ka transportlīdzeklis nav iebraucis bedrē, bet gan speciāli notekūdeņiem uz ielas seguma izveidotajā atverē, kas daļēji bija izvietota un atradās gājēju ietves daļā, kas, transportlīdzekļa vadītājam braucot ar norādīto ātrumu- 10 km/h, bija pamanāma.

Motīvu daļa

[8] Tiesa, pārbaudījusi un novērtējusi lietā esošos pierādījumus, atzīst, ka prasība ir nepamatota un noraidāma, tālāk norādītu motīvu dēļ.

[9] Prasību par zaudējumu atlīdzības piedziņu no atbildētājas prasītāja pamato- citu tiesību normu starpā- uz Civillikuma 1779.pantu, kas noteic, ka katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis, un likuma „Par apdrošināšanas līgumu" 40.panta pirmo daļu, kas reglamentē apdrošinātāja regresa prasību.

[9.1] Juridiskajā literatūrā ir izlasāma juridisko zinātņu doktora Kalvja Torgāna atziņa, ka līgumisko zaudējumu un ārpus līgumiska kaitējuma atlīdzības pamati ir trīs:

1) prettiesiska vainojama rīcība,

2) zaudējuma (kaitējuma) esamība,

3) cēloniskais sakars starp pirmo un otro,

kas, pēc doktora Kalvja Torgāna uzskata, nav pretrunā ar Civillikuma normām, un to pieņemšana praksē nozīmētu attiekšanos no iesīkstējušiem uzskatiem, kuri izriet no Rietumeiropā pagātnē pastāvējušām, bet nu jau pārvarētām koncepcijām, un kurus sekmējušas arī padomju tiesību nostādnes. Iespējamā tiesību aizskārēja rīcības novērtējumā vērā ņemams nevis viņa rīcības prettiesiskums no cietušā skatpunkta, bet gan ievērojot nodarītāja izvirzītos attaisnojumus. Vainojamības noskaidrošana ir sastāvdaļa procesam, kurā noskaidro, vai aizskārēja rīcība ir bijusi prettiesiska *(skatīt: Prof.Dr.habil.iur. Kalvis Torgāns "Vainas vai attaisnojuma meklējumi civil tiesībās". Publicēts: "Jurista Vārds" 2005.gada 31.maijs, Nr.20 (375)).*

[9.2] Ievērojot atbildētājas izvirzīto attaisnojumu savas rīcības tiesiskumam, proti, ka nav iesniegti objektīvi pierādījumi par Rīgas domes Satiksmes departamenta, kas ir iestāde, kura organizē Rīgas pilsētas ielu uzturēšanu, neattaisnojamas jeb prettiesiskas rīcības faktu, tostarp vainu ceļu satiksmes negadījuma izraisīšanā, tiesa atzīst, ka prasītāja lietā, vispirms, nav pierādījusi atbildētājas prettiesisku un vainojamu rīcību.

[9.3] Atbildētāja apstrīd lietā faktu, ka ceļa segums, kur, pēc /pers. D/ norādītā, notika ceļu satiksmes negadījums 2010.gada 15.novembrī, ir bijis tāds, kas varētu traucēt satiksmei un apdraudēt tās drošību, proti, ka ceļa asfaltbetona segumā bija bedre.

[9.3.1] No prasības pieteikumam pievienotajām negadījuma vietas fotogrāfijām ir redzams, ka notikuma vietā nebija bedre, bet gan atvere ar restēm notekūdeņu novadīšanai, kas, kā to pamatoti norāda atbildētājas pārstāve, braucot ar transportlīdzekļa vadītāja norādīto ātrumu- 10 km/h , bija pamanāma un apbraucama, vai transportlīdzekļa vadītājs varēja pilnīgi pirms tās apturēt transportlīdzekli, rīkojoties atbilstoši Ministru kabineta noteikumu Nr.571 „Ceļu satiksmes noteikumi" 113.punktam.

[9.3.2] Tiesas secinājumu apstiprina arī atbildētājas iesniegts rakstveida pierādījums- Rīgas Tehniskās Universitātes Mehānikas institūta Teorētiskās mehānikas un materiālu pretestības katedras *Dr.sc.ing*., profesora V.Goncas 2013.gada 10.aprīļa konsultāciju atzinums-, kurā norādīts secinājums, ka dotajā situācijā, automobiļa vadītājam savlaicīgi reaģējot uz kustības bīstamību no tās rašanās brīža, kā šķērsli, pie izvēlētā kustības ātruma, braucot taisnvirzienā un savlaicīgi bremzējot, bija tehniska iespēja apstāties pirms bedres un izvairīties no ceļu satiksmes negadījuma.

[9.3.3] Atbildētāja lietā ir pierādījusi viena no tās iebildumiem,- ka ceļu satiksmes negadījuma izraisīšanā ir vainojams transportlīdzekļa vadītājs-, pamatotību, kas ir viens no pamatiem prasības noraidīšanai.

[9.4] Lietas materiālos nav atrodama prasības pieteikumā norādītā apdrošināšanas polise, kas apstiprinātu, ka ir noslēgts prasības pieteikumā norādītais apdrošināšanas līgums, kura sakarā prasītāja izmaksāja apdrošināšanas atlīdzību Ls 170,40 apmērā SIA „Baltic Taxi". Prasītājai nepierādot apdrošināšanas līguma, kas saistīts ar transportlīdzekli Peugeot 5008, reģistrācijas numurs /Tl numurs/, noslēgšanas faktu, tas ir otrs pamats prasības noraidīšanai.

[9.5] Tiesa atzīst par pamatotu atbildētājas argumentu, ka atbilstoši Ministru kabineta noteikumu Nr.571 „Ceļu satiksmes noteikumi" 50.punktam transportlīdzekļa vadītājam pēc negadījuma- cita starpā- bija jāpieraksta aculiecinieku vārdu, uzvārdu, adresi (iepriekšminēto noteikumu 50.3.punkts), un par negadījumu bija jāpaziņo policijai (noteikumu 50.4.punkts). To, ka transportlīdzekļa vadītājam pēc negadījuma bija jāizsauc ceļu policiju, noteic arī lietā iesniegto prasītājas apdrošināšanas līguma noteikumu „Kasko bedres apdrošināšanas noteikumi Nr.2" 4.1.1.punkts.

[9.6] Atbildētāja ar 2011.gada 21.jūnija informācijas pieprasījumu Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes Satiksmes un administratīvo pārkāpumu izskatīšanas birojam un minētās policijas struktūrvienības 2011.gada 8.jūlija atbildi Nr.20/10/5/2-28564 ir ticami lietā pierādījusi faktu, ka policijas rīcībā nav informācijas par ceļu satiksmes negadījumu, kas norādīts prasības pieteikumā.

[9.7] Transportlīdzekļa vadītājs prasītājai iesniegtajā atlīdzības pieteikumā norādīja, ka par negadījumu paziņojis policijai, kas neieradās. Ir

konstatējams, ka transportlīdzekļa vadītāja norādītā informācija neatbilst iepriekšminētajā policijas iestādes vēstulē norādītajai informācijai par paziņošanas [policijai] faktu, kas, ievērojot iepriekšminētajā sprieduma punktā norādīto kompetentās policijas iestādes sniegto informāciju, ir pamats nepiešķir ticamību transportlīdzekļa vadītāja norādītajiem apstākļiem par to, ka par negadījumu tika paziņots policijai.

[9.8] Attiecīgais ceļu satiksmes negadījums nav reģistrēts ceļu satiksmes negadījuma reģistrēšanas protokolā, kurā atbilstoši normatīvajam aktam- Ministru kabineta 2010.gada 26.janvāra noteikumiem Nr.75 „Ceļu satiksmes negadījumu, tajos cietušo un bojā gājušo personu reģistrācijas un uzskaites noteikumi"- ir jānorāda- citu apstākļu starpā- negadījuma apstākļi- arī ceļa segums, brauktuves stāvoklis, negadījuma iemesli, transportlīdzekļa bojājumi (iepriekšminēto noteikumu 8.punkts), ko ir tiesīga veikt vienīgi Valsts policija (noteikumu 9.punkts). Tāpēc tiesa secina, ka lietā nav pierādīta atbildētājas vaina prettiesiskā rīcībā, kas būtu cēloņsakarībā ar transportlīdzekļa īpašnieces vai tiesīgās lietotājas ciestajiem zaudējumiem, citiem vārdiem, ka nekvalitatīvais brauktuves stāvoklis- bedre tajā-, kuru nebija novērusi atbildētāja, ir bijis iemesls attiecīgajam ceļu satiksmes negadījumam, kas ir trešais pamats prasības noraidīšanai. Neizsaucot uz notikuma vietu policiju, un policijas darbiniekam nenostiprinot negadījuma apstākļus protokolā, transportlīdzekļa vadītājam nenorādot nevienu negadījuma aculiecinieku, lietā nav ticami pierādīts fakts, ka transportlīdzeklis tika sabojāts tieši nekvalitatīvā ceļa seguma dēļ transportlīdzekļa vadītāja apdrošinātājam iesniegtajā atlīdzības pieteikumā norādītajā vietā, laikā un apstākļos.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz CPL 8.panta pirmo daļu, 97.panta pirmo daļu, 190.pantu, tiesa

n o s p r i e d a

Eiropas komercsabiedrības „BTA Insurance Company" prasību pret Rīgas pilsētas pašvaldību par zaudējumu atlīdzību pilnībā noraidīt.

Spriedumu 20 dienu laikā no 2014.gada 6.maija, kad ir sastādīts pilns tiesas spriedums, var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijā, apelācijas instances tiesai adresēto apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Centra rajona tiesā.

Tiesnesis ***(personiskais paraksts)*** **R.Buls**

NORAKSTS PAREIZS

Rīgas pilsētas
Centra rajona tiesas tiesnesis R.Buls
Rīgā 2014.gada 6.maijā